

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ad annum Christi 1563

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 90118618

§. 74. Ejusdem opinio circa dispensationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66653](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66653)

Sæcul. XVI° nones ingrediatur in Ecclesias, atque
 A C 156° ex præscripto Canonum eas administret,
 necnon Magistratus statuatur, qui per-
 vigil hujus duplicis legis tutelam ge-
 reret: insuper caveatur, ne consan-
 guineis Ecclesiæ tradantur, aut illis,
 qui eas ambiunt, ac petunt: inde e-
 nim profectum est, quod Ecclesiæ sæ-
 pius ignorantibus, aut indignis fuissent
 collatæ: præterea minime permitta-
 tur, ut resignentur Ecclesiæ retentis
 fructibus, cum id ipsarum Ecclesiarum
 esset perniciēs.,

§. LXXIV.

Ejusdem opinio circa dispensationes.

Laynesius revocans illam charitatis
 legem, de qua in principio sermo-
 nis sui dixerat, affirmabat, illius ha-
 bendam esse rationem non modo tum,
 dum leges in universum constituuntur,
 sed etiam dum applicantur ad peculia-
 res conditiones: his dictis studuit ex-
 plicare utilitatem, & decentiam recen-
 tiorum relaxationum, ad quod confir-
 mandum adduxit testimonium doctissi-
 mi, ac severissimi Patris S. Bernardi,
 qui ad hanc rem propendebat: his ad-
 debat, quod mandata quædam mutari
 haud possint, adeoque nullius dispen-
 sationis capacia existant: alia autem
 mutationem permittant, & ideo quo-
 que

Sæcul. XVI.
A.C. 1563.

que relaxationibus obnoxia sint, pro rerum conditionibus: porro in eo spectandum dicebat non usum antiquitatis, nec austerum exemplum unius, aut alterius e Sanctis Patribus, sed id considerandum, quod charitas postulat in conditionibus hujus hominis, & hujus temporis. Hanc doctrinam declarabat Laynesius, observans, quod divina Lex sit de hisce rebus necessariis, & nulli mutationi obnoxia, & idcirco ea relaxari nequeat: Ecclesiastica vero sit de illis peculiaribus, quæ Divinæ legis observationem faciliorem reddunt: cum ergo hæ mutationem admitterent, ideo in Ecclesia quodam Principe, ac Capite opus esse inquiebat, ut is possit, prout oportunitas dictaret, eas relaxare, eo quod hujusmodi auctoritas a Christo fuisset tradita summo Pontifici, nec possit a quopiam ea illi adimi, cum id institutioni Christi, & bono publico adversaretur: insuper monebat, ut nullus objiceret, quod ea interdum abusi sint Pontifices, cum omnis Princeps, ac Magistratus supremus possit in hoc vitium prolabi. Observabat etiam, quod lex illa, qua sanciretur dispensationum abolitio, sit lex humana, adeoque relaxationum capax: quamvis vero Pontifex voto se obstringeret, nunquam se legem relaxaturum, hujusce tamen

U 5

voti

Sæcul. XVI.
A.C. 1563. voti obligationem cessare dicebat, quod
tunc charitas fuggereret opportunam
legis relaxationem: porro ad auferen-
dos relaxationum abusus fanciendum
putabat, ne populi eas peterent, nisi
ex causis admodum gravibus, ibique,
ubi deceret, in relaxatione concedenda
multa imponeretur, quam in paupe-
rum subsidia distribui oporteret. Cete-
rum legum relaxandarum usum inve-
niri assererat usque a Pauli Apostoli
ætate, qui hominem, quem antea ana-
themate perstrinxerat, postea exsolvit.

Ceterum Laynesius in progressu hu-
jus sermonis plures infirmas profere-
bat rationes, quibus Papam Synodo
esse superiorem contendebat, solidis-
que argumentis deficientibus sermonis
vehementiam, ac quandoque etiam ira-
cundiam subrogabat, qua perorandi ra-
tione existimatam rationum suarum vim
magis adhuc enervabat, adeo, ut haud
immerito Romanæ Curiae adulator,
& causæ desperatæ Apologista habe-
retur. (*)

Suspi-

(*) Quot verba, tot calumniæ, vel falsi-
tates, nam falsum est Laynesium præter allegatas
adhuc alias rationes protulisse, uti Pallavic-
nus loc. cit. n. 15. ex notis Paleotti testatur;
ejus vero argumenta non solida fuisse, ca-
lumniam

Suspiciabantur nonnulli, (*) quod Legati Laynesium induxerint, ut cum tanto fervore illam propugnaret opinionem, quam tamen maximum illorum studium nullatenus ad illum veritatis apicem elevare poterat, quem obtinere debuisset ad hoc, ut prudentibus Viris persuaderi valuisset (**) nihilominus Legati sæpe hunc Patrem convenerant, omnique data occasione illum multis æstimationis suæ signis cumulabant: cum vero Galli in sanioribus doctrinis enutriti, non abs ratione per sermonem ab hoc Jesuitarum Præposito declamatum offensi essent, hinc

Sæcul. XVI.
A. C. 1563.

lumniam redolet, cum ex omnibus Gallis nullus fuerit, qui in hoc conventu eum refellere ausus fuerit, si autem illos, qui Pontificis auctoritatem imminuebant, vehementius perstringeret, læsæ veritatis Catholicæ studium hunc fervorem acuebat: dein Laynesius a nemine nisi a Continuatore, atque huic similibus pro Curie Romanæ adulate habebatur, nisi eodem forte jure, quo quis Continuatore Gallicanæ sententiæ Idololatram appellare posset.

(*) Pallavicinus ait: Galli suspiciabantur, Lainium Legatis aut volentibus aut conscis in eam sententiam disseruisse.

(**) Thraasonica hæc verborum jactantia nonnisi risu confutari meretur.

Sæcul. XVI. hinc Laynesius Torrensem, & Cavil-
A.C. 1563. lonium e Societate sua vesperi eadem
 die decima sexta Junii ad Lotharingium
 Cardinalem ablegabat, ut illum excu-
 sarent, (*) eique persuaderent, quod
 nequaquam in Cardinalem Laynesius
 sua verborum spicula intorserit, nec
 etiam in Nationis ejus Præsules, sed
 duntaxat perstringere voluerit quorum-
 dam Sorbonicorum Doctorum opinio-
 nem, quam Ecclesiæ doctrinæ parum
 consonam esse ajebat, abs dubio, quia
 hi Doctores Basileensis Concilii doctri-
 næ addicti erant, quam immoderati
 Curia

(*) Magis sincere percipiatur hujus ex-
 cusationis causa ex ipso Pallavicino, qui ita
 ait: *Quoniam tela, quo sunt acutiora, eo altius
 feriunt, ii, qui ab Argumentis Lainii petiti
 fuerant, quo validum in illum excitarent ulio-
 rem, studuerunt persuadere Lotharingio, in
 ipsum a Lainio suos ictus fuisse intentatos, quod
 ubi rescivit Lainius, se apud Lotharingium pur-
 gavit, ostendens, sibi in animo non fuisse illum
 arguere, nec pariter Præsules Gallos, sed tan-
 tum quosdam Sorbonnæ Theologos, omnino Ba-
 sileensi Concilio addictos. Nec motus ultra pro-
 cessit.*

Ceteras nugas, & magniloquentias ex
 Sarpio emendicatas confutare supervacaneum
 videtur, cum eas jamjam refellerit Pallavi-
 cinus loc. cit, n. 16.

Sæc. XVI.
A.C. 1563

Curiae Romanæ fautores, qualis erat Pater Laynesius, ferme tanquam hæresin detestantur, quantumvis Catholica sit. Ast hæc excusatio non minus, quam ipse sermo, adversus quem Galli obstrepebant, haud decens censebatur, ac quidam Benedictinus nomine Joannes Verdunus, quo præsentē hæc excusatio facta est, loquendi facultatem a Lotharingio Cardinale petiit, ac magna verborum vi ostendit, quod Parisiensium Theologorum doctrina sit orthodoxa, ex adverso autem illa Jesuitarum Generalis declaratio redoleat novitatem, nec unquam fuerit audita: (*)

Infu-

(*) Ne ipse quidem Sarpus ausus est asserere, quod Verdunus re ipsa hæc comprobarit, sed duntaxat, quod *promiserit se ostensurum Sorbonæ doctrinam orthodoxam esse, & Jesuitæ contra novam, & inauditam. . . .* Postea autem ita prosequitur: Ast Cardinalis eos monuit, rem magnam factum iri, id si obtineatur, ut in publicis Concilii decretis aditus ad istam doctrinam non aperiatur, atque ad hoc tantum efficiendum omnium oculos intendendos, jam ad hunc finem facilius perventuros, rem silentio tegendo, & memoriam ejus oblivione obruendo, quam altercando, & contradicendo, unde aliquod veritati præjudicium creetur: acquieverunt quidem, non ita tamen, ut

in

Sæcul. XVI. A.C. 1563. Insuper huic Patri crimini datum, quod Papæ Tribunal idem esse, ac tribunal Christi asseruerit, quapropter Hugonius Theologus pollicebatur, se ostensurum, quod hæc propositio spiret impietatem, & generet scandalum, cum immortalem mortali adæquet, & iudicium corruptibile divino, unde appareret, quod ab ignorantia hoc nascatur, cum Papa servus ille, sit præpositus Christi familiæ, non ut faciat officium Patrisfamilias, sed tantum cuique distribuatur, non arbitrarie, sed quantum ab eodem Patre ordinatum: hinc obstupescere se agebat, quomodo aures christianæ audire sustineant, totam Christi potestatem alii cuiquam communicatam.

Ceterum Cardinalis Lotharingus, inquit Vicecomes, eadem occasione mentem suam circa Papæ, & Concilii auctoritatem explicans, addebat, quod sibi, ut Principes Sacræ Sedi magis subiecti consenserent, consultissimum

vide-
in privatis congressibus non multus ea de re fuerit sermo.

Si autem Jesuitæ doctrina nova, & inaudita est, & Theologi Sorbonici hanc doctrinam primum a Basileensi Concilio hauserunt, quænam, quæso. ante hunc conventum fuit Ecclesiæ universalis doctrina circa Pontificis auctoritatem in Concilia.

Sæcul. XVI.
A.C. 1563.

videretur, si in præfenti rerum viciffi-
tudine una omnes inter fe, fi fieri poffet,
convenirent circa quamdam explica-
tionem congruam, qua fummorum Pon-
tificum, & Synodorum Oecumenica-
rum potestas stabiliretur: „ego quidem,
„ajebat Cardinalis, quæ hac in re
„fentio, jamjam Legatis, mentemque
„meam fcriptotenus Morono Cardinali
„me manifefaturum polliceor., „Erat au-
tem fententia Lotharingii hæc: „Quan-
do Concilium a Papa eft convocatum,
„eique fui Legati præfunt, tunc Sancti-
tas fua illius decreta, quæ fub anathe-
„matis pœna ftatuuntur, & fidei res
„concernunt, fervare tenetur, quia cir-
„ca ejusmodi decreta Concilium falli
„nequit, eo potiffimum nomine, quod
„fua ftatuta affiftente Spiritu Sancto fa-
„ceret: „ Declarabat infuper Lotharin-
gius, quod fua ipfius opinio his verbis
concepta fit eadem cum Sorbonnæ fen-
tentia (*) atque ejusmodi decreta in
mate-

(*) Melius dixiffet: cum Ecclefie fenten-
tia; fi enim hæc opinio adeo certe orthodo-
xa eft, ex adverfo autem fententia superiori-
tatem Pontificis ftabiliens nova, & inaudita,
mirum plane, quod Galli primum ad fir-
mandam fuarum opinionem tot transactioni-
bus, explicationibus, & declarationibus neces-
fe

Sæc. XVI.
A.C. 1563.

materia fidei in Galliis, atque in Hispania sine ulla ambiguitate reciperentur, quamvis a Papa non fuissent confirmata, etsi ille tanquam supremus Judex ea irrita declarare, ac *Synodi agendi rationem injustam decernere vellet*. His addidit, quod *fidei Canones* Pontificis confirmatione non indigeant, bene tamen decreta *circa mores* edita, cum enim circa hæc Concilium errare possit, necesse est, ut a Sanctitate tua confirmentur (*), quæ *pro utilitate Ecclesie*

se habuerint, & ad illam corroborandam recentis cujusdam Synodi tempore schismatis habitæ auctoritate indigerint: cur autem Traditionem Apostolicam, communem Ecclesie consensum, ac saltem quinque prima Oecumenica Concilia pro veritate adeo avita, & Orthodoxa allegare nunquam ausi sunt?

(*) Prætereo audaciam Continuatoris, qui Lotharingium Cardinalem hæc edisserentem introducit, atque in hujus rei testem allegat Pallavicinum, qui tamen ne verbum quidem de ejusmodi sententia profert, sed vel Continuator exinde propriam suam opinionem proponendi occasionem nactus, id, quod sibi in mentem venerat, libere exponit: verum esto, quod re ipsa Lotharingius hæc dixisset: ergo circa decreta *de moribus* Papa

Sæcul. XVI.
A.C. 1563.

hac in re dispensare potest. Observabat Vicecomes, quod hæc sententia Legatis non displicuerit, excepto Simonetta Cardinale, qui circa articulum de Pontificis approbatione contrariam fovebat opinionem. Idem quoque Cardinalis Lotharingus postea dicebat, quod Pa-

rifi-

est supra Concilium: ergo infallibilis est juxta hujus Cardinalis sententiam, quam cum Sorbonicis Doctoribus eandem esse asserit; si enim ideo *fidei Canones* Pontificis approbatione non indigent, quia Concilium in his errare non potest, in *decretis* autem *morum* Pontificis approbatio necessaria est, omnino sequitur, etiam juxta Gallicanæ Ecclesiæ principia Papam in decretis circa mores esse infallibilem, ac errare non posse, proin Synodo superiorem esse: quis autem sanæ mentis homo credat, quod Christus Dominus ad rectam Ecclesiæ suæ gubernationem supremo suo Vicario concesserit infallibilitatis prærogativam circa Doctrinam morum, non autem circa fidei dogmata. Num quæso, portæ inferi fortius aggrediuntur Ecclesiam perveris moribus, quam dogmatum pravitate? Hæc ipsa Galli hujus Cardinalis, & Sorbonicorum insulsa ratiocinatio arguit, eorum doctrinam omnino esse recentem, proin humanis artificiis nondum satis ad veritatis simulacrum elaboratam.

Hist. Eccles. Tom. XLVI.

X

Sæcul. XVI. A C. 1563. risiensis Universitas non rejiciat Florentinum Concilium, quasi nullam haberet auctoritatem, aut legitimum non esset, sed unice ideo non revereretur illud tanquam Oecumenicum, potissimum eo nomine, quod ibidem non alii adfuerint Præsules, quam Itali, atque Orientales, qui ad initium hujus Synodi erant schismatici (*).

§. LXXV.

Biragus Præses Oenipontum Cæsarem salutatum profectus.

Pallav. c. 7. n. 3. Interea Biragus Præses, qui Oenipontum die decima tertia Junii ad Cæsarem profectus est, Cæsaream Majestatem suam adiit, ac pacem a Carolo IX. Gal.

(*) Hæc a Lotharingio fuisse probata ægre quis sibi persuadabit, nullus enim tantam Synodi Florentinæ ignorantiam in hoc Cardinale præsumet, ut illum ignorasse credat, quod in præfato Concilio etiam Franciæ, Burgundiæ, Hispaniæ, aliarumque Nationum Præsules, Doctores, & Oratores præsentibus fuerint, uti cuilibet horum subscriptiones legitime manifestum sit: si autem propter Orientales tum schismaticos hæc Synodus rejicitur a Gallis, quid erit de Basileensi, quæ usque ad exitum a schismaticis fuit celebrata.